

GÖKHAN KIRDAĞ TÜRKÇE VE EDEBİYAT DERSLERİ YOUTUBE KANALI

9. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ

I.DÖNEM I. YAZILI ÇALIŞMASI (1.SENARYO)

Tema	Beceri Alanı	Öğrenme Çıktıları	Soru Sayısı
1. TEMA: SÖZÜN İNCELİĞİ	Okuma	TDE2.2. "Sözün İnceliği" temasında ele alınan metinlerde anlam oluşturabilme	2
	Yazma	TDE4.1. Edebi söyleyişin inceliğini yansıtmak için paragraf düzeyindeki bir yazısında süreci yönetebilme	2
		TDE4.2. Edebi söyleyişin inceliğini yansıtan metinlerden edindiği söz varlığını kullanarak yazısına içerik oluşturabilme	
		TDE4.3. Edebi söyleyişin inceliğini yansıttığı yazısında kural uygulayabilme	
		TDE4.4. Edebi söyleyişin inceliğini yansıttığı yazısına yönelik değerlendirmelerini yansıtabilme	

1. Aşağıdaki şiiri okuyunuz.

a) Şiirdeki altı çizili kelimelerin sözlük anlamlarından bazıları verilmiştir.

Dizelerin bağlamından hareketle bu kelimelerin şiirde hangi anlamda kullanıldığını belirleyip aşağıdaki tabloda sözlük anlamlarının karşısında yer alan kutucuklara "X" ile işaretleyiniz. (10 puan)

Sessiz Sözcükler

Kelimeler bazen rüzgâr gibi eser,
Bazense bir yıldız kadar parlak düşer.
Sessiz bir bakış, anlatır söylenmeyeni,
Tatlı sözler, iyileştirir kırık gönülleri.
Sert bir söz varsa buz tutar zamanı,
Gülümseyen bir ses, açar kapalı yolları.

SÖZCÜK	SÖZLÜK ANLAMI	
PARLAK	1. Parlayan, ışıldayan, pırıltılı olan: 2. Temiz, berrak, aydınlık ve ışıklı; ışılak: 3. Göze çarpacek kadar başarılı:	
TATLI	1. sıfat Şeker tadında olan: 2. Acı olmayan, acı karşısı: 3. Şekerle veya şekerli şeylerle yapılan yiyecek: 4. İnsanı çeken, göze, kulağa hoş gelen, rahatlatan, dinlendiren, sevindiren:	

SERT	1. Çizilmesi, kırılması, buruşması, kesilmesi veya çiğnenmesi güç olan; bek 2. Esnekliği az olan, kolayca eğilip bükülmeyen: 3. Gönül kırıcı, katı, ters bir biçimde	
-------------	--	--

b. Şiirde sözün insan ilişkilerindeki önemi nasıl vurgulanmıştır? Örnek dizelerle açıklayınız. (5 puan)

c. Şiirdeki en az iki edebî sanat örneğini ve hangi dizelerde geçtiğini yazınız. (10 puan)

2. Aşağıdaki metni okuyunuz. Soruları metinden hareketle cevaplayınız.

Okumanın Gücü

Kitaplar, insanın dünyaya açılan pencereleridir. Her sayfa, yeni bir bilgi, farklı bir düşünce ve başka bir bakış açısı sunar. Okumak, sadece bilgi edinmek değil; aynı zamanda insanın hayal gücünü geliştirmek, empati kurmasını sağlamak ve yaşamı daha iyi anlamasına yardımcı olmak demektir. Her gün küçük de olsa bir sayfa okumak, insanın zihninde büyük değişimler yaratır.

Sorular:

a. Bu denemenin konusu nedir? (10 puan)

b. Denemenin ana fikri nedir? (5 puan)

c. Denemenin yazılış amacı nedir? (10 puan)

3. Aşağıdaki soruları metinden hareketle cevaplayınız.

a. Okumanın Gücü adlı parçada kullanılan anlatım biçimini yazınız. (15 puan)

b. Okumanın Gücü adlı parçada yer alan düşüncüyü geliştirme yollarına örnek veriniz. (10 puan)

4. Gökyüzündeki yıldızlar, dalgaların kıyıya vurduğu an, denizin maviliği ve sabahın ilk ışıklarıyla uyanan doğanın sembolize ettiği değerleri düşünerek en az dört dizelik bir şiir yazınız. (25 puan)

Değerlendirmede aşağıdaki kriterler dikkate alınacaktır:

- ✚ Dizeler arasında anlam ilişkisi kurma
- ✚ İmgelerden yararlanma
- ✚ Ahenkli söyleyişe önem verme

GÖKHAN KIRDAĞ TÜRKÇE VE EDEBİYAT DERSLERİ YOUTUBE KANALI
9. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ
I.DÖNEM I. YAZILI ÇALIŞMASI (1.SENARYO)

ÇÖZÜMLERİ İÇİN BAĞLANTIYA TIKLAYINIZ

9. Sınıf Edebiyat Senaryo 1

<https://youtu.be/hGyhOg9v1Mc?si=9rgoBmxQXF5TOWmw>

GÖKHAN KIRDAĞ TÜRKÇE VE EDEBİYAT DERSLERİ YOUTUBE KANALI

9. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ

I.DÖNEM I. YAZILI ÇALIŞMASI (2.SENARYO)

Tema	Beceri Alanı	Öğrenme Çıktıları	Soru Sayısı
1. TEMA: SÖZÜN İNCELİĞİ	Okuma	TDE2.2. "Sözün İnceliği" temasında ele alınan metinlerde anlam oluşturabilme	3
	Yazma	TDE4.1. Edebi söyleyişin inceliğini yansıtmak için paragraf düzeyindeki bir yazısında süreci yönetebilme	2
		TDE4.2. Edebi söyleyişin inceliğini yansıtan metinlerden edindiği söz varlığını kullanarak yazısına içerik oluşturabilme	
		TDE4.3. Edebi söyleyişin inceliğini yansıttığı yazısında kural uygulayabilme	
		TDE4.4. Edebi söyleyişin inceliğini yansıttığı yazısına yönelik değerlendirmelerini yansıtabilme	

1. Aşağıdaki şiiri okuyunuz.

a) Şiirdeki altı çizili kelimelerin sözlük anlamlarından bazıları verilmiştir.

Dizelerin bağlamından hareketle bu kelimelerin şiirde hangi anlamda kullanıldığını belirleyip aşağıdaki tabloda sözlük anlamlarının karşısında yer alan kutucuklara "X" ile işaretleyiniz. (10 puan)

Sözcükler yetmiyor bazen,
İçimde birikenleri dile dökmek imkânsız.
Gözlerim konuşuyor,
Sessiz bakışlarım anlatıyor söylenmeyi.
Kalbimde bir hüznün derinleşiyor.
Gözlerimde bir yalnızlık sessiz.
Duygularımı kâğıda aktarıyorum,
Her satırda özgülüğün güzelliğini hissediyorum.

SÖZCÜK	SÖZLÜK ANLAMI	
DERİNLEŞMEK	1. Daha derin bir hâl almak. 2. Yoğunlaşmak, artmak.	
SESSİZ	1. Gürültüsüz, sessiz. 2. Konuşmayan, suskun.	

b. Şiirde sözün insan ilişkilerindeki önemi nasıl vurgulanmıştır? Örnek dizelerle açıklayınız. (5 puan)

c. Şiirdeki en az iki edebî sanat örneğini ve hangi dizelerde geçtiğini yazınız. (10 puan)

2. Komşu komşunun külüne muhtaçtır.

Bu sözden ve kendi deneyimlerinizden hareketle “Yardımlaşmanın Önemi” konulu en az bir paragraf yazınız.

Yazınızda:

Metinlerden aldığınız sözleri doğrudan ya da anlamını değiştirerek kullanınız.

Edebî söyleyişin inceliğini yansıtacak şekilde benzetme, kişileştirme veya mecaz gibi sanatlardan yararlanın.

Paragrafınızın anlam bütünlüğünü ve akışını koruyunuz. (20 puan)

3. İnsanlar arasındaki iletişim, bir köprünün sağlamlığı gibidir. Sözler, bu köprüyü güçlendiren taşlardır; yanlış kelimeler ise çatlaklar açar. Doğru ve güzel sözler, güveni ve anlayışı artırır.

a. Bu yazıda yazarın tutumu ve düşüncesi nedir? Yazının ana fikrini belirtiniz. (10 puan)

b. Siz bu yazıya katılıyor musunuz? Katılma veya katılmama nedeninizi örneklerle açıklayınız. (5 puan)

c. Yazıda anlatımı güçlendirmek için hangi edebî veya söz sanatı uygulanabilirdi? Örnek veriniz. (5 puan)

4. Aşağıdaki tabloda boş bırakılan yerleri doldurunuz. (20 puan)

Sanatlar	Güzel Sanatların Hangi Sınıfına Ait Olduğu	Kullandığı Malzeme
Edebiyat		Dil
		Mermer, kil, bronz vb.
Tiyatro	Ritmik	Dekor, kostüm vb.
	Fonetik/İşitsel	Enstrüman, ses vb.
Resim		Boya, fırça vb.

5. Ormandaki yeşil yapraklar, çağlayan bir şelale, kuşların cıvıltısı ve sabah sisinin dağılışı sembolize ettiği değerleri düşünerek en az dört dizelik bir şiir yazınız. (15 puan)

Değerlendirmede aşağıdaki kriterler dikkate alınacaktır:

Dizeler arasında anlam ilişkisi kurma

İmgelerden yararlanma

Ahenkli söyleyişe önem verme

GÖKHAN KIRDAĞ TÜRKÇE VE EDEBİYAT DERSLERİ YOUTUBE KANALI

9. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ

1.DÖNEM 1. YAZILI ÇALIşMASI (2.SENARYO)

ÇÖZÜMLERİ İÇİN BAğLANTIYA TIKLAYINIZ

https://youtu.be/p9lzWTHxpCU?si=zWFd1_JUVEi77rzi

GÖKHAN KIRDAĞ TÜRKÇE VE EDEBİYAT DERSLERİ YOUTUBE KANALI

9. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ

I.DÖNEM I. YAZILI ÇALIŞMASI (3.SENARYO)

SENARYO 3

Tema	Beceri Alanı	Öğrenme Çıktıları	Soru Sayısı
1. TEMA: SÖZÜN İNCELİĞİ	Okuma	TDE2.2. "Sözün İnceliği" temasında ele alınan metinlerde anlam oluşturabilme	4
	Yazma	TDE4.1. Edebî söyleyişin inceliğini yansıtmak için paragraf düzeyindeki bir yazısında süreci yönetebilme	1
		TDE4.2. Edebî söyleyişin inceliğini yansıtan metinlerden edindiği söz varlığını kullanarak yazısına içerik oluşturabilme	
		TDE4.3. Edebî söyleyişin inceliğini yansıttığı yazısında kural uygulayabilme	
		TDE4.4. Edebî söyleyişin inceliğini yansıttığı yazısına yönelik değerlendirmelerini yansıtabilme	

1. Aşağıdaki şiiri okuyunuz.

a) Şiirdeki altı çizili kelimelerin sözlük anlamlarından bazıları verilmiştir. (10 puan)

Dizelerin bağlamından hareketle bu kelimelerin şiirde hangi anlamda kullanıldığını belirleyip aşağıdaki tabloda sözlük anlamlarının karşısında yer alan kutucuklara "X" ile işaretleyiniz.

Giden günlerim oldu

Seni anmadım, yola bakmadım hâlâ

Dile gelmeden düşlerim yalnızlığa

Susman da yeterdi son vermem için hayatıma

Tüm güllerim soldu

Sana atmadım, taraf olmadım asla

Dile gelmeden düşlerim yalnızlığa

Gülmen de yeterdi geri gelmem için hayata

solmak	1. Renk veya canlılığını kaybetmek. 2. Üzüntü veya tükenme hissetmek.	
yalnızlık	1. Tek başına olma durumu. 2. Kimsesiz olma, yalnızlık hissi.	

Yaşam, bir nehir gibidir; durmadan akar, kimi zaman sakin, kimi zaman coşkun... Kim bilir, hangi kıyıya uğrayacağımızı.

2. Bu metinde yazarın “yaşam” kavramını ne şekilde betimlediğini açıklayınız.

3. Metindeki “hangi kıyıya uğrayacağımızı” ifadesinden ne anlam çıkarmak mümkündür?

4. Metnin ana mesajını kendi cümlelerinizle ifade ediniz.

Gün ışığı ormanın arasından süzülürken, yaprakların üzerinde dans eden gölgeler, rüzgârın tatlı bir melodisiyle birleşiyordu. Küçük dere, sessizce yolunu çizerken suyun şırıltısı kulaklara bir ninni gibi geliyordu.

Bu metni dikkate alarak:

5. Metindeki anlatımın sizin üzerinizdeki etkisini kendi cümlelerinizle açıklayınız.

6. Metinden edindiğiniz izlenimlerden hareketle doğa betimlemesini yansıtan en az üç cümlelik bir paragraf yazınız. Yazınızda noktalama ve yazım kurallarına dikkat ederek metni kurallar çerçevesinde düzenleyiniz.

7. Oluşturduğunuz paragrafı değerlendirerek hangi anlatım unsurlarının edebî söyleyişi güçlendirdiğini açıklayınız.

GÖKHAN KIRDAĞ TÜRKÇE VE EDEBİYAT DERSLERİ YOUTUBE KANALI

9. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ

I.DÖNEM I. YAZILI ÇALIŞMASI (3.SENARYO)

ÇÖZÜMLERİ İÇİN BAĞLANTIYA TIKLAYINIZ

KANLIMA ABONE OLMAYI VE VİDEOLARI BEĞENMEYİ İHMAL ETMEYİN.

<https://youtu.be/FKBAl3TfHE?si=bNu6X2Ac37RXYLqZ>

GÖKHAN KIRDAĞ TÜRKÇE VE EDEBİYAT DERSLERİ YOUTUBE KANALI

9. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ

I.DÖNEM I. YAZILI ÇALIŞMASI (4.SENARYO)

SENARYO 4

Tema	Beceri Alanı	Öğrenme Çıktıları	Soru Sayısı
1. TEMA: SÖZÜN İNCELİĞİ	Okuma	TDE2.2. "Sözün İnceliği" temasında ele alınan metinlerde anlam oluşturabilme	5
	Yazma	TDE4.1. Edebî söyleyişin inceliğini yansıtmak için paragraf düzeyindeki bir yazısında süreci yönetebilme	1
		TDE4.2. Edebî söyleyişin inceliğini yansıtan metinlerden edindiği söz varlığını kullanarak yazısına içerik oluşturabilme	
		TDE4.3. Edebî söyleyişin inceliğini yansıttığı yazısında kural uygulayabilme	
		TDE4.4. Edebî söyleyişin inceliğini yansıttığı yazısına yönelik değerlendirmelerini yansıtabilme	

Gün doğarken köyün üstüne inen sis, tarlaları birer birer yutuyordu. Kuşlar henüz uyanmamıştı; tek tük horoz sesi, sessizliği deliyordu. Dedemin anlattığı masallar geldi aklıma: Her bir kelime, bir inci misali dizilmişti dillerine. O masallar bana hayatı öğretmiş, bazen bir yaprağın düşüşünde bile bir hikâye görmeyi kazandırmıştı.

1. Metinde geçen “Her bir kelime, bir inci misali dizilmişti dillerine” cümlesinde kullanılan edebî söyleyiş tekniklerini açıklayınız.

2. Metnin ana fikrini kendi cümlelerinle yazınız.

3. Metinde geçen “sis, tarlaları birer birer yutuyordu” ifadesi bir sembol ya da mecaz olarak değerlendirilebilir mi? Açıklayınız.

4. Metinde hangi kelimeler yazarın söz varlığının zenginliğini gösteriyor? Örnek veriniz.

5. Metinden yola çıkarak bir doğa tasvirini paragraf düzeyinde, benzer bir üslupla yazınız. (En az beş cümle)

6. Aşağıdaki metin parçasını okuyunuz ve edebî söyleyişin inceliğini gösterecek şekilde yeniden paragraf olarak yazınız.

Rüzgâr esiyordu. Ağaçlar sallanıyordu. Kuşlar uçuyordu.

Ölçütler:

- ❖ Metni zengin bir söz varlığı kullanarak geliştirin.
- ❖ Metne benzetmeler, mecazlar veya duygusal imgeler ekleyin.
- ❖ En az 7 cümle olmalı.

GÖKHAN KIRDAĞ TÜRKÇE VE EDEBİYAT DERSLERİ YOUTUBE KANALI

9. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ

I.DÖNEM I. YAZILI ÇALIŞMASI (4.SENARYO)

ÇÖZÜMLERİ İÇİN BAĞLANTIYA TIKLAYINIZ

KANLIMA ABONE OLMAYI VE VİDEOLARI BEĞENMEYİ İHMAL ETMEYİN.

https://youtu.be/Bn0gADoj87E?si=9p1ZIX20q_eeAll5

GÖKHAN KIRDAĞ TÜRKÇE VE EDEBİYAT DERSLERİ YOUTUBE KANALI

9. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ

I.DÖNEM I. YAZILI ÇALIŞMASI (5.SENARYO)

SENARYO 5

Tema	Beceri Alanı	Öğrenme Çıktıları	Soru Sayısı
1. TEMA: SÖZÜN İNCELİĞİ	Okuma	TDE2.2. "Sözün İnceliği" temasında ele alınan metinlerde anlam oluşturabilme	6
	Yazma	TDE4.1. Edebî söyleyişin inceliğini yansıtmak için paragraf düzeyindeki bir yazısında süreci yönetebilme	1
		TDE4.2. Edebî söyleyişin inceliğini yansıtan metinlerden edindiği söz varlığını kullanarak yazısına içerik oluşturabilme	
		TDE4.3. Edebî söyleyişin inceliğini yansıttığı yazısında kural uygulayabilme	
		TDE4.4. Edebî söyleyişin inceliğini yansıttığı yazısına yönelik değerlendirmelerini yansıtabilme	

Hayat, çoğu zaman bir nehir gibi akar; bazen sakin, bazen coşkulu. İnsan, bu akışta çoğu zaman yönünü kaybeder. Oysa durup düşündüğümüzde, nehrin kıyısında yürüten bir gözlemci gibi hayatı anlamaya başlarız. En küçük ayrıntılar bile bize büyük dersler verir; çünkü hayat, yalnızca ilerlemek değil, anlamakla da ilgilidir.

1) Parçanın ana düşüncesini kendi cümlelerinizle yazınız.

2) Rüzgâr konuşuyor gecenin karanlığında,

Yapraklar ağlıyor ağaçların kucağında.

Bu dizelerde kullanılan edebî sanatları bulunuz ve metne olan katkısını açıklayınız.

Sabahın ilk ışıklarıyla uyanıyor şehir,

Sessiz sokaklar, hâlâ rüyadan yeni uyanmış.

Her adımda geçmişin izlerini hissediyorum,

Ve her iz, kalbimde yeni bir anı bırakıyor.

3)Şairin duygu ve düşüncelerini metin aracılığıyla nasıl aktardığı hakkında yorum yapınız.

4) Aşağıdaki konulardan birini seçerek en az 8 cümlelik bir paragraf yazınız.

Paragrafınızda:

- ❖ Edebi söyleyişin inceliğini gösteren kelimeler ve ifadeler kullanın.
- ❖ Metinden veya edebî metinlerden edindiğiniz söz varlığını (alıntı, deyim, atasözü vb.) kullanın.
- ❖ Yazınızda noktalama ve dil bilgisi kurallarına dikkat edin.

Konu Seçenekleri:

a) Sevgi ve fedakârlığın insan yaşamındaki önemi

b) Doğa ve insan ilişkisi

c) Teknolojinin insan hayatındaki etkileri

5) Küçük bir ev var, içinde bir masa
Camdan bakınca rüzgârın sesi gelir
Güneş vurur yere, gölgeler uzar
Kim bilir hangi düşler saklanır duvarın ardında.

Yukarıdaki şiiri sınıfta okuyan bir edebiyat öğretmeni şu açıklamayı yapmıştır:

Açık ileti: Söylenenin, yazılanın ya da gösterilenin doğrudan ve net bir şekilde anlaşılabilirdiği iletişim türüdür. Mesajın anlamı gizlenmez. Söz veya yazıyla doğrudan aktarılır. Yoruma gerek yoktur; alıcı mesajı olduğu gibi alır.

Örtük ileti: Söylenenin veya yazılanın doğrudan ifade edilmediği, ancak ima, mecaz veya bağlam yoluyla anlaşılabilen iletişim türüdür. Mesajın anlamı doğrudan söylenmez; ipuçlarıyla anlaşılır. Alıcının anlamı çıkarması gerekir.

Ardından şu soruları yöneltmiştir:

a) Şiirde geçen açık iletiyi belirleyiniz.

b) Şiirdeki örtük iletiyi açıklayınız ve hangi kelime veya imgelerin bunu desteklediğini yazınız.

6) İnsanlar genellikle iyilik yaparken kendi çıkarlarını da gözetirler. Yardım ettikleri kişi kendilerinden daha güçlü ya da daha önemli görünüyorsa, yaptıkları iyilikten gurur duyarlar; aksi halde bunu pek önemsemezler. İnsan doğası, başkalarına davranışlarımızı belirleyen tek etken değildir; kendi egolarımız da her zaman işin içindedir.

Parçanın konusunu yazınız.

7) Toplumda kabul gören normlar her zaman doğru olmayabilir. İnsanlar alışkanlıklarını sorgulamadıkça hatalar devam eder. Genç bir birey olarak gözlemlediğim kadarıyla çoğu kişi kendi düşüncesini başkalarının beklentilerine göre şekillendiriyor. Bu durum, bireysel özgürlüğü ve sağlıklı karar almayı engelliyor.

a) Yazarın eleştirdiği toplumsal davranışları açıklayınız.

b) Yazarın bahsettiği durumla karşı karşıya kalırsanız nelere yaparsınız?

GÖKHAN KIRDAĞ TÜRKÇE VE EDEBİYAT DERSLERİ YOUTUBE KANALI

9. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ

I.DÖNEM I. YAZILI ÇALIŞMASI (5.SENARYO)

ÇÖZÜMLERİ İÇİN BAĞLANTIYA TIKLAYINIZ

KANLIMA ABONE OLMAYI VE VİDEOLARI BEĞENMEYİ İHMAL ETMEYİN.

<https://youtu.be/Af-gT5-L-XE?si=wK4joQb7xSTadMRi>